



Elgoibarren euskararen erabilera jauzi bat emateko baldintzak sortzen.

2025/03/26 **KULTURGINTZAKO KONTRASTE TALDEA**

ARIKETAREN EMAITZAK

Saio hasieran, Elgoibarren euskararen erabilera jauzi bat emateko **nahi den aldaketa** aurkeztu eta azaldu da lehendabizi. Kontraste talde honetako parte hartzaileei, aldaketa hori emanda lortu behar diren ezaugarri eta baldintzei buruz galdetu zaie. Haien bizipen eta iritzietatik, baina betiere, kulturgintzako ikuspegitik jarduteko eskatu zaie.

Bikoteka jarrita, honako galderak erantzun dira: Nolakoa izango litzake Elgoibar NDA (Nahi Den Aldaketa) lortuko balitz? Zer ezaugarri izango lituzke? Bikote bakoitzari 3 ezaugarri adosteko eta aurkezteko eskatu zaie. Jarraian, ezaugarriak ozenki partekatu dira (titularretan) talde guztiarekin.

4 dimentsiotan kokatu dira ezaugarri hauek: egiturazkoa, pertsonala, kulturala eta harremanei dagokiona. Haien artean harremantzeko ere eskatu zaie parte hartzaileei.

Jarraitu beharreko irizpide bakarra, taldean besteak proposatutakoa entzutea eta zalantzan ez jartzea izan da, entzute aktiboko praktika bultzatuz eta betiere, osagarritasun printzipioa aplikatuz.

1. ARIKETA: Parte hartzaileek (bikoteka) proposaturiko ezaugarriak.

Egiturazkoak:

- Euskara ikasteko bidea erraztuta dago (informazioa, doakotasuna, sarbidea...)
- Ikusentzunezko gehiago euskaraz daude.
- Diskriminazio negatiboa aldatuta dago guztion iruditegian.
- Euskara zaila denaren irudikapenik ez dago.

Pertsonala:

- Lehenengo hitza euskaraz esateko erraztasuna eta segurtasuna dago herrian.
- Norberak balioa ematen dio hizkuntzari.

Kulturala:

- Euskal-kultura gehiago kontsumitzen da.
- Tabernetan musika eskaintza euskaldun handiagoa dago.
- Zinema, antzerkigintza eta kulturgintzarekin lotutako eskaintzak portzentaia handiagoan daude euskaraz.
- Kultur-elkarteetan parte-hartzen duten perfilak anitzagoak dira

Harremanak:

- Kuadriletan eta lagun artean euskaraz entzuten da normaltasunez.
- Gaur egungo euskal-hiztunak konprometituta daude euskaraz hitz egitera.
- Euskaraz ez dakitenei ez zaizkie oztopoak jartzen, eta jarrera lagunkoia gailentzen da komunikatzeko bide hori errazteko.
- Ulermena lor dezaten laguntzen zaie, oinarrizko hiztegi batekin, euskaraz ez dakitenei.
- Umeen eta nerabeen artean, euskaraz hitz egitea "guaia" da.
- Nerabeen artean euskararen erabilera matentzen da umetatik.
- Zerbitzuetan eta eguneroko bizitzako espazioetan (ostalaritza, merkataritza...) euskararekiko ezagupen minimoa dago.
- Lehenengo hitza euskaraz izatea ziurtatzen da, eta ahal den neurrian, elkarrizketa euskaraz jarraitzen da, bestela elebidunera joaz.
- Hitzaldi edo aurkezpenak euskaraz lasai egiten dira, zalantzan jarri gabe.
- Bileretako itzultzaile figura desagertu da ulermen maila nabarmen igo delako herritarren artean.
- "Ez dakit euskaraz" esaldia desagertu egin da herritarren artean.
- Jatorri desberdinetako pertsonak integratuta daude herriko eremu guztietan eta euskaraz bizitzeko aukera ahalbidetzen zaie.
- Jatorri desberdinetako pertsonak euskaraz hitz egiten entzuten ditugu haien artean.
- Kirol entrenamendu eta aisialdiko ekintzetan euskara da nagusi.
- Gazteen elkarrizketak euskaraz entzuten dira.
- Plazan, umeen jolas giroan edo kalean, euskara da komunikazio tresna nagusia.

Nahi den aldaketa bete osteko Elgoibarrek izan beharreko ezaugarriak aurkeztu ostean, taldeak baldintzen inguruan pentsatu du.

Lehen pausoa, aldaketarako baldintza zehatzak identifikatzea izan da eta azpi taldeetan jardun dira lan horretan. Hirukoteka, hurrengo galderari buruz hausnartzeko eskatu zaie parte-hartzaileei: zein baldintza eman behar dira euskararen erabileran jauzi bat emateko Elgoibarren? Azpitalde bakoitzak bere baitan identifikatutako baldintzak txarteletan idatzi ditu (baldintza bat, txartel bat). Oraingo honetan, nahi beste baldintza proposatzeko aukera izan dute.

Ostean, proposatutako baldintzekin baldintzen mapa bat osatu da. Batera Elgoibar dinamikako ETEa osatzen duten kideek, baldintzen lehen proposamena aurkeztu dute eta garapenean dagoen lehen bertsio bat dela jakinarazi zaio taldeari. Kasu honetan ere, aurreko ariketan bezala 4 esparrutan banatu dira baldintzak.

Azkenik, eta gometsen bidez (parte hartzaile bakoitzak 5 erabiltzeko aukera izan du) ideiak indartu dira eta modu indibidualean baldintzak lehentasunaren arabera bozkatu dira, gero talde bezala indartuta agertu direnak komentatzeko eta horren inguruan elkarriketa zabaltzeko. Jarraian jasota daude ateratako baldintzak eta hauek nola indartu diren gomets kopuruaren arabera.

2.ARIKETA: Hirukotetan baldintza proposamenak sortu dira.

(Letra lodiz azaltzen direnak, Taupako lantaldeak, kontraste taldeak esandako aipamenetatik ateratako baldintzak dira.)

Egiturazkoak:

- Komunikabide euskaldunak paperean mantentzen dira.
- Euskaraz sortzeko dirulaguntza berriak daude. **2 gomets**
- Administrazio publikoak bikoizketak eta itzulpenak bermatzen ditu.
- Udal eremu eta gune guztietan euskararen erabilera bermatuta dago.
- Lan arloan, euskararen formakuntza eskaintza bermatzen da eta lan orduetan laguntzak ematen dira ikasketa prozesua ahalbidetu eta errazteko.
- Paisaia linguistikoa zaindu eta babesten da. **9 gomets**
- Komunikabideak (digitalean eta paperean) euskaraz izanagatik babestuta eta lagunduta daude. **3 gomets**
- Arlo sozio-ekonomikoan (tabernetan, dendetan...)erakundeetatik laguntza zehatzak daude euskaraz ikasteko. **3 gomets**
- Kultur eskaintza euskaraz bermatzeko bitartekoak daude (diru-laguntzak)

3 gomets

- Egun dauden laguntzak ezagutzera emateko aplikazio bat sortu da.
- **Euskara ikasteko gune zentralizatu eta eskuragarri bat jarriko da herritarrei erraztasunak emateko, dohainik eta malgua izango dena. Gomets 2**
- **Euskararen inguruko errelato berri bat sortu eta aitortu-onartu da. 8 gomets**
- **Hizkuntza politikan indarra jarri da eta horrekin batera, hizkuntzaren kudeaketari dagokion euskararen trataera arautu da ikastetxeetan. 8 gomets**
- **Ikastetxeetan dagoen errealitatearen kontzientzia hartu da eta kolektiboki erantzun nahi zaio. 8 gomets**
- **Euskararen inguruko herri-ituna sortu da herrigintza aktibo eta ahaldundu baten bidez. 8 gomets**

Pertsonala:

- Hizkuntza ohituren inguruan kontzientzia hartu da (datuak eta informazioa herrian zabaltzeko) pertsonal mailan erabakiak hartzeko. **6 gomets**
- Norbanakoak bere prestutasuna du lehen hitza euskaraz egiteko.
- Lehen hitza euskaraz egiten da eta estres linguistikoa murriztu egin da herriko eremu guztietan.

Kulturala:

- Komunikabide publikoetan euskara bermatuta dago eta lehen hizkuntza da beti.
- Irrati eta telebistak euskara sustatzen dute (tokiko komunikabideak barne).
- Herriko kulturgintza euskaraz egitea bultzatzen da neurri konkretuen bidez udaletik.
- Komunikabideetan elebitasuna onartzen da.
- Erreferente berriak daude mundu digitalean eta sare sozialetan, hauek euskaraz dabilta eta laguntzak dituzte edukia plataformetara euskaraz eramateko.

11 gomets

- Ostalaritzan edo tabernetan dagoen paisaia linguistikoa euskaraz da.
- Hezkuntza kulturean, ahal den guztia euskaraz eskaintzen da (korua, esaterako).
- Merkataritza eta komertzioetan nagusiek euskara gehiago egitea sustatzen dute.
- Euskara eguneroko hizkuntza da. Bere ezaugarrietan: friboloa, entretenimenduari lotutakoa eta plazerrarekin lotzen dena ere izan daiteke.
- Ikus-entzunezkoak euskaraz izatea lortzeko lan egingo da, bidean elebitasuna erabiliz beharrezkoa balitz. **5 gomets**
- **Paisaia linguistikoa zaindu eta bermatuko da. Gomets 1**
- **Kulturartekotasuna eta euskararen lotura bermatuko duten espazio kulturalak sortu dira. 5 gomets**
- **Euskal identitate ireki eta eskuzabala, kolektiboki harrotasunetik eta kontzientziarekin biziko dena eraiki da. 5 gomets**

Harremanak:

- Euskaraz lasai aritzeko espazio seguruak daude herrian.
- Norbanakoek prestutasuna dute euskaraz harremantzeko.
- Talde hausnarketak sustatzen dira kuadriletan eta ahalegin gehiago egiten da euskaraz bizitzeko.
- Euskara ez dakitenek hitz egin ahal izateko babesguneak dituzte. **8 gomets**
- Euskara ikasteko bitartekoak (aplikazioak, klaseak...) ezagutzera ematen dira herrian. **6 gomets**
- Euskara bizipen positiboekin lotzeko bitartekoak daude, espazio informalekin lotutakoak. **10 gomets**
- **Jakintza eta erabileraren lotura erreala bermatuko da.**

- Euskara bizipen on eta atseginekin lotzen da (kirola, aisia...) eta erreferente positiboak daude bere baitan. 7 gomets
- Euskaraz lasai hitz egiteko gune eroso eta seguruak daude herrian.
- Euskara eskaintzea eta jasotzea modu eskuzabalean egiten den zerbait da herrian. 8 gomets

3.ARIKETA: Baldintzen mapak kontrastatzea.

Baldintzen mapen kontrastea egin da. Bi baldintza mapak ikusita, zertaz konturatzen garen, zer falta den, zer errepikatzen den, zeintzuk diren baldintza nagusiak eta zergatik partekatu da. Guzti honekin, berrikuntza nun dagoen ere begiratu nahi izan da. Galdera hauek eta hausnarketa guzti hau, ETE taldera eramango da ateratako puntu esanguratsuenak, puntuitsuak eta estrategikoak diren baldintzak azter ditzaten. Zentzu horretan, mapa aberasteko eta baldintzen mapa biak osagarriak izateko ariketa egingo da hurrengo Elkarriketa Talde Eragilearen saioan.

4.ARIKETA: Balorazioa.

Bi galderen bitartez, saio honetatik ateratakoa baloratu nahi izan da. Edukiari dagokionez ideia berriak identifikatzea (wow) edo arridura sortu duten horiek azaleratzea eskatu zaie parte hartzaileei. Modu berean, aurretik ekarritako sinismen edo ideia finko batekiko jarrera aldatu zaien galdetu da (krak). Egin diran galdera zehatzak hauek izan dira: Zer daramat saio honetatik? Zer uzten dut hemen? (ikasketa edo ikuspegi berri(tu) bat, galdera berri bat, estereotipo bat, asmo berri bat, erronka pertsonal bat, etab.)

WOW:

- Elgoibarko euskararen inguruko datuak.
- Euskararen alde lan egiten jarraitzeko prestutasuna dagoela ikusi da.
- Jende asko eta iritzi asko. Galdu egingo gara.
- Ikuspuntu oso antzekoak belaunaldi desberdinen artean.
- Euskara erabiltzen duen %a.
- Jende gaztea baikorragoa da.
- Parte hartze handia egon da.
- Dinamizatzaileak oso onak.
- Jende asko bildu gara honetan pentsatzeko.
- Pesimismo usaina nabaritu dut.
- Elgoibarren %80ak euskara ulertzea oso abiapuntu positiboa iruditzen zait.

KRAK:

- Beste motibazio modu bat izan da. Ilusioa.
- Aldaketaren ardura arlo pertsonalean ez hartzea (dinamiketan atera den bezala).
- Ulermen ratioa handia izatea. Non jartzen da marra?
- Hausnarketak eta azterketak egiten dira, baina urteak pasata dena berdin dago eta egoerak bere horretan jarraitzen du.
- Jendearen ikuspegia oso negatiboa iruditu zait eta autokritika gutxi sumatut.
- Euskaltzaleak nahiko ezkor ikusi ditut.
- Lan asko egiten da euskararen alde, baina emaitzak kaskarrak dira.
- Erabileraren %a oso txikia da.
- % txikiegia mintzatzen da euskaraz.
- Galdera asko egon dira eta erantzun gutxi lortu ditut (ditugu).
- Erabilera horren txikia izatea.